

Provtagningsanvisning för *Neisseria gonorrhoeae*, odling

Avgränsning/Bakgrund

Neisseria gonorrhoeae (gonokocker) orsakar gonorré. De kan detekteras både genom odling och genom molekylärbilogisk teknik (PCR).

Gonorré-diagnostik med molekylärbilogisk teknik (PCR) utförs på alla prov som tas med frågeställning *Chlamydia trachomatis*, se separat provtagningsanvisning ”Klamydiadiagnostik”. Vid provtagning från rektum eller svalg bör både prov för odling och PCR tas.

Här beskrivs provtagning för **odlingsdiagnostik** som bör ingå vid:

- symptom på gonorré
- mikroskopi positivt för *Neisseria*
- smittspårning för gonorré
- behandlingskontroll för gonorré
- vid provtagning i samband med sexuella övergrepp
- Vid positiv PCR för *Neisseria gonorrhoeae*, för att möjliggöra typning och resistensbestämning

Provtagning

Använd Copan provtagningskit. Prov tas från urethra hos män och hos kvinnor från både cervix och urethra. Vid klinisk misstanke kan prov även tas från tonsiller och/eller från analöppningen.

Copan-rör med svart kork:

Sekret från svalg, ögon, cervix, analt
Förrådsartikel, artikelnr: 20727.

Copan-rör med orange kork:

Sekret från urethra

Förrådsartikel, artikelnr: 20729.

Ange på remissen

Full patientidentitet bör anges på remissen.

Transport bör ske inom 24 timmar eftersom känsligheten snabbt försämras vid längre transporttider.

Om avsteg har gjorts från provtagningsanvisningar ska klinisk mikrobiologi meddelas.

I avvaktan på transport

Prov bör förvaras kylt innan transport till laboratoriet.

Svar och bedömning

Svar tidigast efter 3 dygn.

Resistensbestämning utförs på referenslaboratoriet i Örebro.

Observera att gonorré är en anmälningspliktig sjukdom.

Faktorer som påverkar svarets kvalitet

- Transporttid, känsligheten i analysen sjunker vid transporttid över 24 h.
- Gonokockinfektion kan förekomma endast i svalget eller rektum och kan därför missas vid rutinmässig screen av vaginalprov eller urinprov med PCR.
- PCR är en känsligare underökning än odling och bör därför alltid ingå i diagnostiken. Det är särskilt viktigt för svalg- eller rektumprov där normal flora kan störa odlingen.